

BEGINSELVERKLARING

Goedgekeurd op het stichtingscongres van 15 november 1992

Het congres 'De weg naar Politieke Vernieuwing' heeft beslist om rond de Vlaamse liberalen een politieke beweging op te richten die alle liberaal denkenden en democraten, die onafhankelijk denken en handelen, verenigt in een nieuwe politieke partij. De VLD (Vlaamse Liberalen en Democraten), Partij van de Burger.

Deze politieke vernieuwing dringt zich op. In onze hedendaagse maatschappij laten de burgers zich in hun politieke keuze steeds minder leiden door filosofische of religieuze overwegingen. Ook de vermeende tegenstellingen tussen arbeid en kapitaal bepaalt niet langer de politieke keuze van de burgers.

Bij het einde van de twintigste eeuw is duidelijk geworden dat de vrije markt het beste economische en maatschappelijk systeem is. Het stelsel dat de meeste welvaart kan creëren voor het grootst mogelijk aantal mensen en een echt sociaal beleid mogelijk maakt. Ook de tegenstellingen tussen de gemeenschappen in ons land kennen een ommekeer. Die tegenstellingen bestaan nog steeds, misschien scherper dan ooit. Maar waar voorheen in Vlaanderen geredetwist werd over de vraag welke weg onze instellingen diende op te gaan, bestaat nu nagenoeg eensgezindheid over de te volgen koers. Daarom is er nood aan een partij die voldoende groot en rechtlijnig is in haar optreden om een zelfstanig Vlaanderen in een federaal België en een federaal Europa tot stand te brengen.

Op de vooravond van de éérentwintigste eeuw zijn de maatschappelijke tegenstellingen van een totaal andere natuur dan deze waarop onze politieke partijen in het verleden stoelden. De kloof tussen politiek en burger, de onmacht van de burger, hun gevoel dat ze volledig buiten spel worden gezet en nauwelijks nog greep hebben op hun verkozenen, op de samenstelling van regering en van andere beleidsniveaus, evenals op het beleid zelf, vormt het probleem vandaag.

Te vaak werden verkiezingsbeloften verbroken waardoor burgers hun vertrouwen in de traditionele partijen

hebben verloren. Daarin wortelt de diepe malaise, waardoor vele burgers zich afkeren van onze democratie, ontgoocheld als ze zijn over de politieke partijen die niet bij machten blijven het roer om te gooien, partijen die de gevangene zijn van hun standen, drukings- en belangengroepen.

Dit heeft geleid tot extremisme en anti-politiek. Omdat wij weigeren ons hierbij neer te leggen willen wij een geloofwaardige tegenpool creëren, een politieke beweging, een nieuwe partij die een alternatief vormt voor de machts- en de standenpartijen, die vandaag het roer in handen hebben. Enkel door radicaal en oprecht te vernieuwen, zowel naar inhoud als naar vorm, kan een liberale en democratische beweging tot stand komen die breekt met het verleden en daardoor een eerlijk, toekomstgericht en nieuw engagement aangaat met de burger. Deze politieke partij die zich onafhankelijk van de drukingsgroepen opstelt, wil zonder onderscheid van elke persoonlijke levensbeschouwelijke overtuiging alle burgers groeperen die de vrijheid niet vrezen, de verantwoordelijkheid niet schuwen, de solidariteit niet ontlopen en de staat geen slaafse volgzaamheid toedragen.

VRIJHEID VAN DE BURGERS

De VLD stelt de vrijheid centraal, zowel politieke als economische vrijheid. Alle burgers bezitten een aantal vrijheden en rechten die niemand hen kan ontnemen, zoals vrijheid van meningsuiting, de vrijheid te beschikken over rechtmatig verworven eigendom, de vrijheid om overeenkomsten aan te gaan ... ; deze individuele vrijheden en rechten houden geen ontkenning in van de gemeenschap waarin de burger leeft, alle spontane samenlevingsvormen waarvan burgers de spil vormen, zoals familie, vereniging,

buurt, volk en samenleving moeten geëerbiedigd worden.

Alle burgers hebben de plicht elkaars rechten en vrijheden te eerbiedigen. Politiek kan en mag slechts betrekking hebben op een beperkt gedeelte van het maatschappelijk domein. De politiek dient zich vooral terug te trekken uit een ieders individueel leven.

VERANTWOORDELIJK, SOLIDAIR, RECHTVAARDIG EN SOCIAAL !

De VLD wil verantwoordelijk, solidair, rechtvaardig en echt sociaal zijn : de individuele rechten en vrijheden van de burgers gaan samen met de diepe solidariteit met de zwakkeren ; ieder mens heeft recht op gelijke kansen ; ieder mens heeft recht op een menswaardig bestaan.

ONAFHANKELIJK !

De VLD wil onafhankelijk zijn: de politiek moet er zijn voor de burgers en niet voor de drukings- en belangengroepen; de keuze, evenals de inspraak van de burgers moet nageleefd worden; zij moeten bepalen welk beleid moet worden gevoerd, wie verkozen wordt en wie verantwoordelijk wordt voor de samenstelling van de uitvoerende macht.

PLURALISME EN VERDRAAGZAAMHEID !

De VLD wil pluralistisch en verdraagzaam zijn; de politieke krijtlijnen mogen niet meer worden getrokken op basis van eengeloofs- of levensbeschouwelijke overtuiging. Gelovigen, zowel als niet-gelovigen kunnen actief zijn in een partij die noch een geloofs-overtuiging, noch het ontbreken van een geloofsovertuiging als uitgangspunt neemt voor het ontwikkelen van een politiek of maatschappelijk bestel, maar die daarentegen eerbied op-

brengt voor een ieders overtuiging; de gewetensvrijheid en politieke gedragsvrijheid van leden en van verkozenen in ethische aangelegenheden moeten worden geëerbiedigd.

VLAANDEREN EN EUROPA !

De VLD wil op de bres staan voor Vlaanderen en voor alle vlamingen in een federaal land, in een Europa dat niet langer een gemeenschap van regeringen maar een gemeenschap van mensen, volkeren en regio's vormt en waarin wederzijds eerbied wordt gebracht voor taal en cultuur, in een wereld van vrede en veiligheid.

Om deze radicale ommekeer te realiseren wil de nieuwe partij snel drastische hervormingen en hernieuwingen doorvoeren. Elk van deze hervormingen is erop gericht de burgers greep te geven op zijn politieke instellingen en verkozenen.

DE BURGERDEMOCRATIE

De burger moet kunnen bepalen wie wordt verkozen en moet de samenstelling van de uitvoerende macht directer kunnen bepalen. Daartoe moet de stemplicht worden afgeschaft, de lijststem worden geneutraliseerd en een eenkamerstelsel zonder coöptatie worden ingesteld.

Opdat politieke mandatarissen in volle onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid zouden kunnen beslissen, moet de beslissende invloed van overleg- en adviesorganen op de politieke besluitvorming sterk worden afgebouwd.

Daarentegen moet de stem van de burger zich rechtstreeks kunnen laten horen door grondwettelijk in te stellen referenda die bindend zijn en door hoorzittingen. Om te vermijden dat van die instrumenten een lichtzinnig gebruik zou kunnen worden gemaakt, dienen de nodige waarborgen te worden ingebouwd.

Om de verzuiling af te bouwen, moet de onrechtstreekse betoelaging worden vervangen door een rechtstreekse subsidiëring aan de burgers.

DE BEKNOTTING VAN DE BEMOEIZUCHT VAN DE STAAT.

De macht van de staat moet worden beknot door de deregulering en privatisering. Dit mag echter niet leiden tot

monopolievorming. Het overheidsbeleg moet op termijn worden teruggedrongen tot maximaal één derde van de globale welvaart van de bevolking.

De openbare schuld moet worden afgebouwd en het begrotingsevenwicht definitief worden hersteld.

Pas dan zal de overheid zich opnieuw kunnen inlaten met haar echte taken, die ze vandaag verwaarloost, zoals het verzekeren van vrede, veiligheid en openbare orde, het beschermen tegen armoede, het bieden van rechtszekerheid, het voor iedereen toegankelijk maken van het onderwijs, de bevattelijke en doorzichtige inrichting van de instellingen en de waardige vertegenwoordiging van de burgers in het buitenland.

HET HERDENKEN VAN DE SOCIALE ZEKERHEID.

Ondanks de massale middelen die eraan worden besteed, blijven tienduizenden burgers onder de armoedegrens leven. Daarom moet de sociale zekerheid worden herdacht, vereenvoudigd en doorzichtiger gemaakt worden. Solidariteit met de echte hulpbehoevenden vergt het invoeren van individuele en rechtstreekse steunmechanismen, veel meer dan het verder laten aandikken van de structuren en grote sociale organisaties. Van hen die voldoende inkomen en vermogen bezitten wordt verwacht dat ze zelf meer verantwoordelijkheid dragen. Om ontaarding van de stelsels te voorkomen, moeten misbruiken worden tegengegaan. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de problematiek van de vergrijzing in het kader van een sociaal beleid.

DE BEPERKING VAN LASTEN EN BELASTINGEN.

Niemand kan worden gedwongen meer voor de overheid te werken dan voor zichzelf. De belastingstelsels moeten eenvoudiger en doorzichtiger worden en meer rechtszekerheid bieden. Fraude en misbruiken moeten worden bestreden.

DE STAATSHERVORMING.

De staatshervorming werkt niet naar behoren. De complexe instellingen die we sinds 1970 hebben opgebouwd, moeten worden herdacht en vereenvoudigd. Daarom moeten onze

gemeenschappen in ons land aan de tafel gaan zitten, nagaan wat ze met elkaar nog willen doen en op basis van het subsidiariteitsbeginsel een echte doorzichtige federale staat opbouwen met maximale autonomie voor het bestuursniveau dat het dichtst bij de burger staat, namelijk de steden en de gemeenten. Een authentieke federale staat waarin elk van de bestuursniveau's rechtstreeks onder de controle van de burger staat, zijn eigen inkomsten int en verantwoordelijk is voor de eigen uitgaven, waarin ieder van de deelgebieden een goed afgebakend grondgebied beheert en tussen de deelgebieden een correcte, doorzichtige en omkeerbare solidariteit bestaat.

DE MIGRANTEN INBURGEREN.

Er bestaan in onze samenleving ernstige spanningen tussen bevolkingsgroepen. Sommigen ontkennen dit probleem. Anderen prediken menswaardige oplossingen. Er is nochtans een derde weg, deze van de inburgering van de vreemdelingen, waarbij ze zich aanpassen aan onze waarden en levenswijze. De enige weg die een liberale, democratische en pluralistische partij daarbij mag bewandelen is er één waarbij wij respect opbrengen voor de waardigheid, de eigenheid en culturele en historische achtergrond van de migranten, tenzij deze in strijd zijn met de democratische besluitvorming, de bescherming van de morele en fysische integriteit van het individu en de gelijkheid van mannen en vrouwen, waar ze ook respect moeten voor opbrengen.

OVERHEIDSDIENST VOOR DE BURGERS.

Burgers hebben het recht op goede en snelwerkende overheidsdiensten, waarop ze beroep kunnen doen zonder politieke tussenkomsten. De overheidsprocedures moeten eenvoudig, doozichtig en objectief zijn. Politisering en willekeur moeten worden bestreden. Opdat administraties hun taak en verantwoordelijkheid zouden kunnen opnemen, moeten ministriële kabinetten worden afgeslankt. Ambtenaren moeten objectief en billijk worden behandeld. Pas wanneer politieke willekeur wordt gebannen zullen ze hun taak met voldoening en fierheid kunnen vervullen.

EEN GELOOFWAARDIGE JUSTITIE.

Burgers hebben recht op recht, recht op rechtszekerheid, recht op veiligheid. Een justitie die geen vertrouwen meer inboezemt, een wetgeving die ondoorzichtig is geworden en een groeiend gevoel van onveiligheid ondermijnen de democratie.

EEN WERELD VAN VREDE EN VEILIGHEID.

Vrijheid, vrede en democratie moeten de bouwstenen van een nieuwe wereldorde zijn. Schendingen van mensenrechten moeten, waar ook ter wereld, krachtig worden veroordeeld.

Politieke, economische en culturele democratisering verdienen overal ter wereld aangemoedigd te worden. Ook op wereldschaal moet de vrije markt worden ingevoerd om de ontwikkelingslanden duurzame ontwikkeling te bieden. Oorlog en geweld moeten worden voorkomen. Daartoe moet de wapenhandel drastisch worden beperkt.

EEN NIEUWE STIJL ...

Bovenop de radicale ingrepen, die de Vlaamse Liberalen en Democraten willen, moet er een nieuwe stijl worden ingevoerd. Onze congressen zullen openbaar zijn. Onze lijsten zullen door alle leden kunnen worden goed-

gekeurd. Onze mandatarissen zullen onafhankelijk zijn t.o.v. gelijk wie en eender welke drukings- of belangengroep. Wij zullen ons moeten gedragen naar strikte deontologische regels en dit, zoals de gewone burger, zonder voorrechten, zonder fiscale voorkeursbehandeling, met inperking van de parlementaire onschendbaarheid en met openbaarheid van vermogen. Deze beginselverklaring richt zich tot alle burgers zonder onderscheid van ras, achtergrond, afkomst, geslacht, leeftijd, geloof en overtuiging, tot allen die verandering en vernieuwing wensen en die niet langer kunnen aanzien hoe ons land, door de onwil van diegenen die vandaag besturen, verder verzielt.

VVD